

Ese de trei ori in septembra: Mercuri-a,
Vineri-a si Dominec'a, candu o colă întrăga,
candu numai diumatate, adeca dupa momentul
impregurilor.

Prețul de prenumeratiune:

pentru Austria:	7 fl. a. v.
" diumatate de anu	4 " "
" patrariu	2 " "
pentru Romania si Strainetate:	
pe anu intregu	15 fl. v. s.
" diumatate de anu	8 " "
" patrariu	4 " "

ALBINA.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA“

Cu 1/13 iuliu se incepe patrariul alu doile de anu de la esistintia acestei foi, candu totodata deschidemu abonaminte nône.

Tendintia urmata pana acu, o vom continua neschimbata, desvoltandu totu mai multu, amesuratu principielor rostite in nr. 1.

Viéti a politica a natiunei nôstre se datéza numai de ieri de alaltaieri; deci chiar acu cauta sê ni croim o direptiune secura in asta privinta, pentru care cu inima linisita sê potem primi respusabilitate in fata venitorului. Acesta direptiune speram a o avé cu concursulu barbatilor romani de intilgintia si capacitate d'in tôte partile romane, d'intre cari o parte mare si insemnata ni promise si incepà a ni dà sprigintire. Astfel opiniunea publica se va lamuri neincetatu, va deveni — a tuturor'a. Numai pre acesta cale suntem indreptatiti a spera unificarea si concentrarea aspiratiunilor nôstre natiunali, fora de cari lupt'a nôstra pentru garantiele esistintiei si desvoltarei nôstre natiunali — nu pote pretinde resultatul dorit.

Pentru limb'a nôstra vom ave purure ingrigirea, cu care ni o testara strabunii nostri; vom starui, in catu se estinde aptivitatea nôstra, la unificarea ortografiei romane. Literatur'a nôstra, direptiunea si fazele ei le vom petrece cu atentiune, tintindu la comunicatiune literaria catu mai mare intre tôte patriele romane.

Cu interesele clerului si ale scóelor ne vom ocupá d'in di in di totu mai multu si mai seriosu; pentru că recunoscem in ele pre faptoriu

principali ai vietiei nôstre natiunali. Prosperarea loru e conditiunea prosperarei natiunali. —

Economiei si anume economiei de campu si comerciului, vom face locu totu mai multu, precum ni se inmultiescu legaturele cu barbatii de specialitate. —

Intre scopurile invederate ale acestei foi, cari sunt: **a dâ poporu romanu unu diuariu liberu si liberale, nepreocupat de spiretul de partita si pre catu sê pote de generale pentru toti romanii**, — se mai cuprinde si acelu momentosu si — potem dice — binefacatoriu, de **a dâ acestu diuariu cu pretiu catu mai estinu**, de diumatate mai estinu de catu ver care alta fôia asemenea.

In momintele de fatia, apropiarea nôstra de teatrele resboiului, dà fôiei nôstre insemnata si avantagiu strordinariu.

„Albina“ va aparé casì pana acum'a, de trei ori in septembra. Pretilu ei pentru tierile Austriei e pe $\frac{1}{4}$ de anu 2 fl. — pe $\frac{1}{2}$ anu 4 fl. — Pentru Romania si tierile straine pe $\frac{1}{2}$ anu 8 fl. — Pe unu anu 15 fl. v. a. — Daca se vor regulá referintele postali intre Austria si Romania, — ceea ce dorim si speram in interesulu ambelor state, — vom scadé pretiul de abonamentu si pentru acesta patria romana.

Viena 21 juniu/3 iuliu 1866.

Redactiunea.

Viena 21 juniu/3 iuliu.

Pentru a cunoșce aptivitatea ce deputau romani de la diet'a d'in Pesta desvoltara in cestiunea natiunale, facem sê urmeze mai la vale protocolele insotirei loru. Importanti a acestor'a e mai mare de catu sê avemu lipsa a trage atentiu-ne a supra ei. — Publicam asisdere pararea ce subcomitetulu dietei emisu in afacerile comune imperiali o desveli intru interesulu deslegarei acestei cestiuni. Acesta parere, programu emininte alu dualismului, ni aréta deplinu modulu in care dorescu magiarii a organizá Austria constitutiunale. Am cunoscutu centralismulu, suntem acu la dualismu, mai remaine inca federalismulu, unicul d'intre partitele mari de organismu ale Austriei, care n'a avutu inca parte la guvernare.

Precampulu de resbelu de la médianópte Prusii intra totu mai tare in senulu Boemiei. Nu cunoșcemu planulu dñui generalu Benedek, atata scimu d'in dinariul oficiale că elu a trebutu sê lu schimbe intr' unu punctu, d'in causa că noroculu resbelului nu-i fuse amicu. Deci nu scimu la ce ne potem accepta. Dåmu burs'a, cetitorii nostri vor judecă de pe procedur'a ei. —

In Anglia, lordulu Derby nu e prè norocosu intru compunerea cabinetului in care doria a ave barbati de tôte partite, dar liberalii nu-i stau intr' ajutoriu. In tiéra se tien meetinge in favórea ministeriului Russell, si contra parlamentului. Unele dorescu a asterne petitiuni reginei, ca sê desfiintieze unu parlamentu ce e contrariu reformei legei electoralii. Aceste manifestari acu-su tardie, dupa ce regin'a primi demissiunea ministeriului. Pana in aceste mominte, ministeriul nou inca nu e compusu. —

Corpulu legalativu alu Franciei si-a finit sessiunea in dominec'a trecuta. Acu

candu neci o cestiune interna nu dà de lucru diuaristicel francesei, ea se occupa eschisivu de scirile d'in afara, de pre campulu de resbelu. — Sambeta trecuta, Imperatulu Napoleone a primitu in audiintia pre dd. Costaforu si Boerescu.

D'in Bucuresci se scrie diuarielor nemtesci că alalta-cari (domineca) Domnitorulu a plecatu la Tergovisce. Poporul de'n Bucuresci a comis u vatemari in contra Ovrelor, a derimat sinagog'a ovreesca. Orei multi cercara scutu la consulatulu generale austriacu. — Asceptam sciri romane in asta privintia. celoru nemtesci nu prè credemu, d'in caus'a ce se vede mai la vale sub rubrica Romaniei.

Diet'a Ungariei despre afacerile comune.

Parerca

subcomitetului comisiunei de siesedieci si siepte.

1. Legatur'a ce esiste dupa lege de o parte intra tierile corónai unguresci, éra de alta parte intre cele lathe tieri si provincie alu Majestatei Sale, se baséza pre sanctiunea pragmatica.

2. Acestu tratatu fundamentalu solenu, statorindu dreptulu de successiune la tronu alliniei femeiesc d'in cas'a habsburgica, a dechiarat totodata, că acele tieri si provincie cari intru intialesulu stabilité ordine de successiune stau sub unu domnitoriu comunu, trebuiescu posiedute la olalta nedespartit si nedesbinat. In urm'a acestui principiu dechiarat apriatu, securitatea comuna, aperarea si sustienarea acestia cu poteri impreunate, e astfel de indeitorire comuna si reciproca, carea se deriva de a dreptulu d'in sanctiunea pragmatica.

3. Dar pre langa acestu indetorie stabilita, sanctiuna pragmatica a legat apriatu si acea conditiune, ca nedependint'a constitutiunale a Ungariei, privitor la dreptulu publicu si la administratiunea interna, sê se sustieni nevata.

4. Deci aceste doue principie fundamentele trebuie sê le luam de o potriva in consideratiune la otarirea acelor relatiuni, cari pre

Ungaria o intereséza in comunu cu cele lathe tieri ce stau sub domni'a dominitorului comunu. Si preum de o parte Ungari'a in trecutu, asî si in venitoriu, purure va fi gata a implini tôte acele, ce conformu sanctiunei pragmatice se receru neaperatu la aperarea si sustienarea cu poteri impreunate a securitatii comune: asî de alta parte nu pote primi a supra-si atari de oblegari, ce pestrecu acestu scopu, si spre ajungerea lui nu sunt neaperatu necesarie.

5. In ante d'ast'a, in catu privesec pe Ungaria, despre tôte cate se referescu la numitele relatiuni a despusu diet'a unguresca in contielegere comuna cu regele ungurescu, si la statorirea acestor relatiuni alta tiéra n'a avutu influintia, pentru că regele ungurescu, ca domnitoriu absolutu alu celoru lathe tieri de sub domni'a sa, a despusu cu potere absoluta despre interesele si afacerile acelor tieri. — Dar acu-n'a, intru intilesulu prè naltului cuventu de tronu, situatiunea s'a schimbatu essentialmente prin aceea, că Majestatea Sa „a inzestrat cu drepturi constitutiunali si cele lathe tieri a le sale“, deci acole d'acu nu le mai pote reprezentă cu potere absoluta, si nu pote delatură influint'a loru constitutiunale.

6. Aceste puncte de vedere subcomitetulu le a considerat de cinoxura, oandu amesuratu insarcinarii sale aréta principiele fundamentali, care dupa pararea sa servescu la hotarirea relatiunilor comune, si conformu acestor principie compune planulu proiectului ce a se gati. Deptace'a punctul seu de manecare in asta privintia e sanctiuna pragmatica, pre care a-tatu Maj. Sa in pré naltulou ouventu de tronu, catu si diet'a in mai multe adrese ale sale, o aretara ca punctu de manecare recunoscutu de comunu.

7. Dupa sanctiuna pragmatica domnitorulu comunu, in catu si corón'a Ungariei competesce acelui-a-si domnitoriu, care domnesce si a supra celoru lathe tieri; dar acesta nu cere ca cheltuilele tieri curtei domnitorului sê fie de lipsa a le hotari in comunu. Scopulu aretat in sanctiuna pragmatica nu pretinde astfel de stabilire comuna, éra nedependint'e constitutiunali a Ungariei si inalte autoritati a regelui ungurescu cu multu convine mai bine, ca diet'a unguresca, la propunerea ministeriului responditoriu ungurescu, se voteze desclinitu cheltuilele tieri curtei regelui ungurescu. Prin acesta, nu se cauză, nici dauna nici vatemare de dreptu celor'a

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corisantii dinti a-i nostri, si d'adreptulu la Redactiunea Stadt, Wallischgasse Nr. 8, Mezzanine, unde suntă se adresa si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea săi speditură, căre vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privat — se respunde cate 7 cr. de linie, repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretiul timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa. Speditură: Schullerstrasse Nr. 11 unde se primește insertiuni.

invoire reciprōea după consultarea prealabile cerecerisă în puncte 20, 21, 22, 23 și 24.

16. În cheltuielile comune da resbelu nu se voru socotî si acele cheltuieli ce tierile Maj. Sale cari se tienă de confederatiunea nemțiescă sunt detorie a le portă ca membrii ai confederației.

17. Afacerea finantăria dorimă a o consideră de afacere comună intr'at'ă incată voru fi comune accele cheltuieli, ce se voru face cu cause recunoscute mai sus de comună. Acestă o splicămu astfel, că cheltuielile tōte ce se receru la numitele obiecte sē se hotărășca în comună, în modul ce se va aretă mai jos în paragrafii ce vorbesc de manipulatiune: dar despre aruncarea si incassarea sumei ce cade pre Ungaria d'in aceste cheltuieli după proporțiunea prescrisa în punctele 20, 21, 22, 23 și 24, si despre responderea acestei sume la locul respectiv, va despune adunarea Ungariei si ministeriulu ei responditoriu, în modul statorită de punctele de mai la vale referitorie la manipulatiune.

18. Ori ce alte cheltuieli de statu ale Ungariei le va hotără dică pe cale constituțională la propunerea ministeriului responditoriu ungurescu; acelle, precum si veri ce alte dari ministeriulu ungurescu le incassă si manipulează, sub responsabilitatea proprie cu eschiderea deplina a veri ce influenția străina.

19. Dar ce s'atinge de contributiunile indirecte: după ce in casulu daca amendoué partile acum'a său in venitoriu ar astă cu scopul ca intre senguratecele tiere sē nu se inființeze linie de vama său de oprire, s'ar potă intempletă: ca prin decisiunile unei parti sē se nemicește venitele de feliul acestă ale celei lalte parti: deci dică unguresca e găta, ca prin invioiele comune ce se vor legă d'in candu in candu cu cea lalta parte, să statorășca astfelu de principie, cari sē previna acăsta casualitate.

(Va urmă.)

Protocolul

Siedintici a X tienuta d'in partea insocirei ablegatilor dietali romani in Pesta in 9. Maiu 1866 la 10 ½ nainte de medie.

Presedinte: Antoniu Mocioni. Notariu: Aureliu Maniu. Membri: Andrei Mocioni, Ioane Fauru, Alesandru Romanu, Aloisiu Vladu, Georgie Mocioni, Demetru Ionescu, Sigismundu Pap, Sig. Popoviciu, Sig. Borlea, Ales. Mocioni, Gerard Véghsö, Georgie Ioanovicu, Iosifu Hodosiu, Florianu Varga si Andrei Medanu.

50. Protocoilele siedintelor d'in 16. Martie si 17. Aprilie 1866 cetindu-se, cu putine modificatiuni nesentiale

sau autenticat.

51. Presedintele face eunoseutu, cumea comisiunea insocirei, emisa eu conclusulu spre elucrarea unui proiectu de lege pentru naționalităti, si-a finită chiamarea, compunendu operatulu ce se substerne insocirei cu acea provocare ca luandu-lu la cunoștință pentru acum sē se retine de la ori ce desbatere asupra aceluia pana ce se va deserie si împărțire între membri, deci dara provoca pe comembru Iosifu Hodosiu ca pe referințele numite comisiuni să citește proiectul.

Dupa cetera aceluia cu inviore comuna se enunțe:

Proiectul de lege pentru naționalități compusu de comisiunea insocirei emisa spre acestu scopu acum s'a cetită, se ie la cunoștinția, avendu a se descrie în 22. exemplare si a se împărții la toti membri insocirei, ca studiandu-lu să se păta pregăti spe descuratarea aceluia. —

52. Aloisiu Vladu d'in indemnul acestui proiectu propune, ca fatia cu acestu operatul gigantesc, — căci cu reflectare la dechiarările pena aci indicta facute in aderevă se poate numi gigantesc — insocirea noastră sē incetea a mai sustă ca insocirea ablegatilor romani, ci sē ne constituim in o insocire cu ablegatii celor lalte naționalități, chiar si cu cei de naționalitatea maghiara, si in acea sē lămu la desbatere acestu operatul si sē stabilim unu proiectu de lege pentru naționalități, la acăta propunere l'indemna si nepractibilitatea purcederei noastre de pana aci, sperandu de la o conlucrare comună a representanților tuturor naționalitătilor unu efectu mai bunu decatul ce am potutu noi produce pana aci. —

Georgiu si Andrei Mocioni voiesc mai nainte a discute operatulu in insocirea

nōstra, si numai după ce acela s'a staverită d'in parte-ne, a lu comunică cu reprezentanții celor lalte naționalități, pe a caroru conursu si densii punu ponderositate. —

Fauru inca se alatura acestei pareri dar recunoscă momentositatea propunerei lui Vladu si de acea e de parere, ca propunerea lui Vladu, — carea in catu o pricepe se reduce numai la tactică ce avemu a urmară, — să vina la desbatere atunci candu vom discute si a supr'a proiectului de lege acum cetită, fiindu că atunci e mai potrivită a se staveri si tactică ce avemu a urmară intru eluptarea proiectului nostru; totodata doresc ca să se profiga diu'a pertraptare proiectului, si in asta pivintia propune ca desbaterea să se tiana a si e a di după împărțirea proiectului intre membri, ca fiecarele să aiba d'in destul tempu a lu studiu.

Ioanovicu astă propunerea lui Fauru de cea mai potrivita, deci se alatura aceliei.

Sig. Popoviciu, Hodosiu, Pap si Maniu doresc ea să se profaga o di anumita spre pertraptarea proiectului de lege, căci astă impractică a se calculă terminulu de la împărțirea proiectului.

In urmarea acăstă si după ce presedintele dechiară că a facutu despusețiune ca inca mană in 10. Maiu să capete fie-care membru unu exemplar d'in proiectu, cu votu comună se decide:

Spe desbaterea operatului comisiunei se profige diu'a de mercuria vîtoare în 16. Maiu 1866 la 10 ½ nainte de amidi in o localitate de presedinte defișta, avendu totu atunci a se discute si propunerea comembrului Vladu despre desființarea insocirei statelor d'in representanții tuturor naționalitătilor.

53. Aureliu Maniu cu provocare la conclusulu 26 propune ca protocolul siedintei de adi si acelori urmatore in catu referind la desbaterea proiectului acum substernutu să nu se publice, pana ce nu vom predă proiectulu de insocirea noastră si de cei alalti reprezentanti ai naționalitătilor staverită presidiului dietoi.

Acăstă propunere primindu-se cu unanimitate s'a decisu:

Operatulu acum substernutu prececum si protocolele siedintelor referind la aceia, nu se vor dă publicitatii pana ce nu se va, staveri acel'a si predă presidiului dietahui avendu totodata si membrii insocirei detorintă pana atunci a pastră discretiune cu cele intemplete in sensulu insocirei.

Ne mai fiindu altu obiectu de desbatere siedintă se disolvă convocându-se membrii a-mesuratul conclusului 52 pre 16. Maiu a.c. la 10 ½ nainte de amidi. Antoniu Mocioni m. p. presedinte, Aureliu Maniu m. p. notariu.

Protocolul

Siedintici XI. a insocirei ablegatilor dietali romani tienuta in Pesta in 30 Maiu 1866 la 4 ½ ore după amidi.

Presedinte: Antoniu Mocioni. Notariu: Aureliu Maniu. Membri: Andrei Mocioni, Aloisiu Vladu, Ioane Fauru, Sig. Popoviciu, Alesandru Mocioni, Sig. Borlea, Florianu Varga, Gerard Véghsö, Georgiu Ioanovicu, Demetru Ionescu, Georgiu Ivacicovicu, Ioane Popoviciu Deseanu, Iosifu Hodosiu, Andrei Medanu, Vicentiu Babesiu, Alesandru Romanu, si Georgiu Mocioni.

54. Protocolul siedintei d'in 9. Maiu a.c. cetindu-se

sau autenticat.

55. Presedintele incunoscintădă insocirea, că siedintă defișta pre 16. Maiu a.c. d'in o erore ce a incurșu in decisiunea respectiva, nepotendu-se tienă, a astătă de bine la dechiararea mai multor'a, ca la serbatorile Rusalilor se vor absență d'in Pesta, a o convocă pre adi; totodata face cunoșcutu, cumea comembrului Georgiu Mocioni a împărțit membrilor cari in 16. Maiu s'au fostu coadunat unu proiectu de lege litografat, compusu de Vicentiu Babesiu.

Aloisiu Vladu provoca membrii comisiunei să deslucescă acea împregiurare, cum de există două proiecte fară să se scie carele e alu comisiunei său barem a majoritatii aceliei, cercandu-i să descrie gena facerei proiectelor.

La provocarea presedintelui, membrulu comisiunei Babesiu face urmatoreea deslucre: Dupa cum este cunoscutu, comisiunea a

foștu emisa de insocire, ca luandu actu de proiectulu d'in anul 1861 carea s'a compus de catra ablegatii — dictali romani d'in acel anu si s'a foștu substernutu de catra ablegatii Aloisiu Vladu si Sig. Popoviciu comisiunei dietali emise in anul 1861 spre facerea unu proiectu de lege pentru naționalități, si consultandu-se cu ablegatii serbi, să compuna unu proiectu de lege. — Proiectulu de lege d'in anul 1861 cetindu-se in comisiunea mistă tinuta cu ablegatii serbi, s'a astătă că in 5 puncte principali nu corespunde reerintelor naționali, anume: 1) in acel'a prevalădă dreptulu individual si facultativ in locu de celu național si obligativu, 2) arondarea după naționalități se restringe numai la cercuri si nu la comitate, 3) usul limbei e pră complicatu si multiplicatu, in locu de a fi simplu, 4) existintă politica a naționei si naționalității nu e d'in destulu expresa, prin urmare coordinarea naționalitatilor nu e exactu si precisu detaliata, si 5) naționa său naționalitatea n'au de felu unu tipu si me fiindu ingrijită de o reprezentanță națională, se vedu a nu existe.

In comisiunea mistă punctul cestu d'in urma s'a discutat mai multu, Mileties a propusu reprezentanță alesă d'in cercuri naționale anumite, cam ca universitatea naționei sase; dar contra acesteia s'a reflectat că ar fi o saritura pră mare, si pre langa tōte că unanimu s'a cunoscutu, cumea trebue să mergem unu pasiu mai inainte de catu in anul 1861, totusi propunerea lui Mileties s'a delaturat, d'in care cauza apoi chiar si Mileties in proiectulu de lege, ce l'a compus d'in insarcinarea insocirei ablegatilor serbi, s'a lasatu de a. Fiindu dura propunerea lui Mileties delaturată, Dobranzky a propusu o reprezentare analogă congresului naționei serbe, prin alegere de după protopopiate, dar si acăstă ca nepractică si ca un'a ce învolvă o pră mare influență a clerului, s'a delaturat; astă s'a nascutu apoi ideia, ca reprezentanții dietali cu membrii casei de sus a unei naționi său naționalității să compuna o corporație cu dreptulu de a petitină, remontră si de a reprezentă naționa. Acăstă s'a primitu de catra întrăgă comisiune, sustinendu-si membrii serbi acelu dreptu, de a o comunică cu consotii lor, — de atunciia nu s'a mai coadunat nici o comisiune mistă, dar se vede că serbii sunt contielesi cu modalitatea acăstă de reprezentare, fiindu că obvinie in proiectulu loru compusu de Mileties.

Dupa acestea comisiunea insocirei noastre adunandu-se a insarcinat pe comembrul Hodosiu să compuna unu elaborat care să servescă de obiectul desbaterei, ce acăstă imprimindu, a comunicat partea prima a proiectului cu membrii comisiunali, — vediendu a cum vorbitoriu că desătă fostu modrul de reprezentare prin universitate in comisiunea mistă cu unanimitate delaturat, s'a lasatu se luere mai departe, dar s'a prinsu si elu să compuna unu proiectu carele să contine ideile in comisiunea mistă de toti acceptate, stilul e alui dar ideile a tuturor'a, tactul ce l'a condus a fostu, ca să nu pretinda acă ce ne-ar competi, ci acă numai ce după ideia lui ar si minimulu pretensiunii noastre.

Unu punctu principalu a acestui proiectu, care de s'ar primi de basă desbaterei, l'ar completa inca, ar fi existența naționalității, căci elu astă scie cumea intr'o tiéra pote exister numai o naționă, era cele lalte sunt naționalități, individualitatea politica a tieri si naționă era naționalități politice sunt si potu fi mai multe; modalitatea acăstă si d'in acea cauza a primi, că voiesc să fie catu să pote de moderat in formularul postulatelor noastre.

Punctul 15. d'in proiectulu seu cugeta că e pră pre largu si luva stilisă mai restrinsu, era in cele lalte sustine proiectulu că lu astă de catu se pote moderat si neprăjudecatoriu impaciuire.

Acestu proiectu comunicandu-lu cu comembrul comisiunali Sig. Popoviciu, acestă l'a primi; după acăstă venindu si comembrul Hodosiu si luandu-lu la cunoștinția a dechiarat că e contielesu si cu acăstă modalitate, dreptaceea va adauge proiectului seu inca o a treia parte despre dispusețiunile transitorie si in acăva va acceptă o astfelu de reprezentare.

Hodosiu intregindu-si estmodu proiectulu seu, acel'a apoi s'a primi de a se substerne insocirei. Causă că proiectulu seu inca se astă substernutu si împărțit intre membri,

e, că densul s'a bolnavit, si cerendu-se opo- ratul l'a predat; si asiă s'a substernutu de comembrul Georgiu Mocioni.

Hodosiu. La cele ce a disu Babesiu in catu acela se refereau la gena facerei proiectului, are a face unele deslucre, adause, si rectificari. Nu stă că comisiunea a foștu insarcinata să ie său că a luat proiectul d'in 1861 de basă, ci l'a luat numai de materialu, — in conferintă mistă nu s'a primitu, nici s'a refusat vre unu principiu, ci a foștu numai o schimbare de pareri.

Dupa conferintă mistă comisiunea insocirei noastre a tienutu vre o 2—3 siedintie, candu apoi Babesiu i-a disu să pregătesc unu operatul la ce elu respundiendu că cu o parte e si gață, numai de catu a cetit'o, inse Babesiu neinvindu-se cu ideia de universitate naționale, a dechiarat că va face si elu unu proiectu. La cateva dile apoi s'a readunat comisiunea, si cetindu-se ambele proiecte, nu s'a potutu produce o intielegere căci pana că etiția la universitate, Babesiu nu se lasă de reprezentare prin ablegati si membrii casei de sus, d'in care cauza apoi reimpingendu-se propunerea lui Babesiu de a se convocă insocirea spe a-si dă opinione in privintă acăstă, s'a lasatu lui Sig. Popoviciu să decida elu intre cele duoue opinioane. Sub tempulu ce acăstă si l'a cerutu de preceputare, s'a convorbuitu cu elu despre modulu cum s'ar potă amenduă pareri intrună, si resultatul a foștu intregirea proiectului prin partea a treia despre dispusețiunile transitorie, la ce si Babesiu s'a invoit; proiectulu apoi astfelu intregit, cetindu-se, s'a primitu de toti trei membrii comisiunii.

Principiul a foștu acceptat ca adea naționea noastră să fie recunoscuta de atare, si să fie intru tōte egală indreptatită; purcedindu apoi de aci, a trebuitu să dămu expresiune naționei si asiă s'a nascutu universtatea, — d'in acăstă principiu a urmatu staverirea usului de limba, era partea ultima se occupa cu dispusețiunile transitorie.

In catu pentru naționea politica eugetă că intr'o tiéra potu exister mai multe naționi politice, cari tōte constituiesc tiéra, numai trebuie regulatul usul limbei; fiindu inse mai multe naționi, trebuie a se dă in casu de dubitate prerogativa unei limbe, de acăstă s'a datu preferința limbei magiare, acolo unde nu s'a potutu incungură.

Inca o observare are, si acă e, că nu si aduce a minte ca Sig. Popoviciu să fie primitu si subserisul proiectului lui Babesiu in specie.

Acăstă fiindu gena facerei proiectului de elu substernutu, provoca conferintă ca să lu primăcea.

Babesiu nu si aduce a minte ca proiectulu lui Hodosiu să fie foștu primiu de comisiune, altecum nu e in contra acelui, si de sova primi de insocire, la primul si elu. Elu si-a tienutu de detorintă a deslucre cum de s'a substernutu si împărțit proiectul seu, si in catu s'ar primi de basă desbaterei, ar voi să dicteze nisec schimbări.

Presedintele propune dura, ca avendu două proiecte, să se cetește ambele si decida pre care voimă a lu luă la desbatere?

Vladu reflectădă că acăstă ar fi numai perdere de tempu de ora ce si asiă le posiedem si cunoscem pră amenda.

Ioanovicu dice inse că lui nu-i s'a comunicat proiectul lui Babesiu.

Romanu dechiară că intrebarea acăstă niște servit de obiectul discuției, de ora ce proiectulu lui Babesiu nu s'a predat insotirei, ci s'a împărțit numai intro membri.

Vladu eu privire că cei doi membri comisiunali nu sunt in consonanță intru propunerea genesei facerei proiectului, povoca pre alu treile membrii comisiunali să o descrie si elu.

Sig. Popoviciu dechiară că nu pote dă stată ponderositate conferintei mistă ca Babesiu, de ora ce acolo nu s'a staverit nici unu principiu; ce se atinge de luerarea comisiunii insocirei noastre, e adeverat că cei doi membri neintielegindu-se a supr'a principiului si modalitatea de reprezentanță națională, l'au provocat pre elu să decida, spre ce scopu i s'au predat ambele proiecte, — cetindu-le ambele, cu putine modificatiuni ce insusi le-a seris, a acceptat si subserisul proiectului de Babesiu compus, candu apoi cetindu-i se lui Babesiu proiectulu intregit alui Hodosiu, densul a dechiarat că nu are nemica in contra ca să se substerne proiectulu de Hodosiu compus, desi alii era de vorbitoriu primu si subserisul, — standu asiă imprejurările e

consecintia naturala ca si vorbitorulu a acceptat apoi proiectul lui Hodosin. —

Faunu provoca membrii comisiunali se dechiar ca ore acel a proiectul comisiunei care s-a subternut in siedint'a din 9. Maiu 1866 seu celu de Babesiu compus, caci in casulu dantai apoi suntemu detori a ne dechiar ca ore primim lu in principiu si de basa desbaterei seu nu? Numai dupa ce se va recepta proiectul comisiunei, pote veni la desbatere celu de Babesiu compnsu. —

Deseanu asta ca dechiararea membrilor comisiunali a urmatu si consuna intru acea, ca acel proiect s-a subternut cu invirea tututor a nu e dura de lipsa a se dechiar d'ni nou.

Romanu si Maniu povoca dura membrilor comisiunali ca se satisfaca formalitatii si se subserie numai de catu proiectului, inca nainte de a se luu la desbatere.

Acestei formalitatii satisfacendum, si fiindu estmodu delaturata tota dubietatea presiedintele cu invirea comună enunie.

Proiectul de lege subternut de comembru Iosifu Hodosiu in siedint'a insocirei din 9. maiu 1866 si acum de toti trei membri comisiunei subseris, ea operatul comisiunei spre acestu scopu emisa, se ie la desbatere, alaturandu-se la protocolu sub C.

56. In urmarea decisului acestuia, fiindu proiectul comisiunei cunoscute de toti, presiedintele deschide desbaterea provocandu conferinta, se se dechiar, voescu a l'accepta in principiu si de basa desbaterei seu nu?

Georgiu Mocioni dechiar ca pre elu nu l'indestulesce proiectul comisiunei si asiè nu lu primeșce de basa desbaterei.

Deseanu observa ca s-a facutu in catu confusiune, ca desi avem numai unu proiect din partea comisiunei, totusi in fapta existu dôna, ba chiar numai adi scimu ca enre din ele e a comisiunei. Fiindu dura lueru momentuosu, propune ca deciderea a supr'a intrebarei, ca pre care din aceste dône proiecte voim si luu la desbatere, se amane pre mane di demanetia.

Georgiu Mocioni reflecta ca intrebarea e numai despre proiectul comisiunei si pana nu se decide asupra acelui, nici trebuie se luu notitia despre col'a laltu, ci se luu privim ca cum nu ar esiste.

Faunu inca e de acela parere, si pretinde se decide, ca tempu nu avem, de orice subcomitetul comisiunei dietali a nationalitatilor catu de curendu va incepe discuterea principelor generali, si densulu ca membru alu acelui subcomitetu voescu se cunosea principiele staverite in insocirea nostra. Dar amanarea nici in altu punctu de vedero nu o vede necesaria, caci care nu s-a pregatit pana acum, acel a nu se va pot pregati nici pre mano, deci propune ca numai de catu se decedemu, si urmarindu regul'a parlamentara, mai nainte de tot se dechiarâmu, ca ore acceptam in principiu proiectul comisiunei si voim a luu de basa desbaterei seu nu?

Presiedintele repetindu intrebarea provoca conferinta ca strinsu la acea se dechiar primeșce proiectul comisiunei in principiu si de basa desbaterei seu nu?

Deseanu asta in ambele proiecte totu acel principie desvoltate, si asiè nu asta nici o pedeca a se primi de basa desbaterei, doresc dura se se primisea in principiu.

Romanu cu principiele din proiectu e indestulit, intru aplicarea acelui are pareile sale, dar acela le va propune la desbatere speciale, prin urmare lu primeșce de basa desbaterei. —

Borlea in proiectu asta totu acela ce urmaresc din principiu dreptatii si egalitatii si asiè lu primeșce in principiu si de basa desbaterei. —

Ivacicoviciu nu primeșce proiectul nici in principiu nici de basa desbaterei, caci asta in acel a incercarea fundarei unui statu in statu, ce elu nu doresce, ce se atinge de usulu limbei, elu nu scie ca noi se simu opriti a ne intrebuinta limb'a nici nu se teme ca fratii magiari nu ne vor indestul, ci de asta de lipsa a face in privint'a acela ceva, apoi se nu facem astfelu de proiectu prin care invitam pre toti in contr'a nostra, ci se facem unulu cu care se simu toti frati si eu totii din preuna se conluerâmu la sericea patriei, dar se incercâmu desbinari si inimicitie.

Sig. Popoviciu dice ca la deslegarea comisiunei nationale duece dône ca, calea op-

tunitatii si cea a dreptatii, ce dice Ivacicoviciu ar fi calea oportunitatii, dar de s'ar accepta a cesta ce pre elu nu l'indestulesce si nici lu pote indestul; atunci nici nu am ave se pregatitova, ci se asteptam ce ni se va da; in proiectul de facia inse elu vede acceptata calea dreptatii, si de acela lu primeșce in principiu. —

Varga asemenea primeșce proiectul, de ora ce doresce deslegarea intrebarei nationale, pre temeiul principiului dreptatii.

Hodosiu respunde lui Ivacicoviciu ca prin proiectu nu se intenționeaza fundarea unui statu in statu, caci acesta s'ar poti dice numai atunci, deea s'ar pretinde guvernu si legislatiune separata si independent; iritate se poate produce numai la nedrepti, la cei drepti nici decauti; noi ca romani in adeveru suntem opritii intru intrebuintarea limbei, si inca prin lege si prin uso, de acela trebuie se se regulese odata usulu limbelor in tiera.

Deseanu asemenea respunde lui Ivacicoviciu ca avem tota cauza sa tiemtu la acea fratii magiari nu ne vor indestul, caci cu doare vede cumea buna voint'a loru acum a mai angusta de catu in 1861, adi ni spun pe facia ca nu ne acceptam ca pre reprezentantii unei nationi, ce totosi ar meritata respectare era noi adi nica nu potem fi indestuliti in 1861.

Medanu din impregiurarea ca in 1861 si acum s'au emis de catu dieta comisiuni pentru formularea si indestulirea pretensiunilor nationali, constataza ca avem dreptu si de diata cunoscute a pretinde, si pretensiunea acesta a nostra o afla expresa in proiectul de sub cestiune, caci acela pre langa ce cere recunoscerea existintei nostre nationale, totodata pune capetu impedecarilor ce au sustinut intru intrebuintarea limbei, — primeșce dura in principiu proiectul. —

Babesiu ca membru comisiunei nepotendu si contra proiectului a engetatu ca ar fi superfluu sa mai dechiar, totusi fatia cu acela nu-si poate detașe convingerea sa. E adeverat ca proiectul e basat pe dreptate si fraternitate, dar asta totusi justificate serupurile acelui, cari nu lu primeșce de basa desbaterei, caci si principiele acestea se potu aplicat pana in ultimele liniaminte si cum grano salis; aci e intrebarea, sa pretindem noii ore tota dreptatea si se o pretindem in astfel de forma, in catu se-i vatemâmu pre toti se si luu la considerare si impregiurarile in euri ne afâmu, adeca oportunitatea? Candu a venit elu la dieta a fostu resolutu a se moderati si a alege in totdeun'a form'a cea mai domoala, acesta a observat-o si pana aci, si voiesee si cu ocasiunea proiectului se o observedie, caci dreptatea inca are treptele ei, pre cari se poate duce intru aplicare pana la lineele ultime si se poate si scaritati. — Acestea sunt convingerile lui fatia cu proiectul, de la care inse ca mombrul comisiunei a se abate nici voia nici facultate nu are. —

Aloisiu Vladu si dechiar parerea de reu ca atunci candu s'a emis comisiunea, fara vin'a lui, nu a fostu de fatia, caci inca atunci si facea observatiunile si-si descoperia convinerile sale.

E fapta cunoscuta cumea in anul 1861 ablegatii romani de atunci aproape 4 septembra au lucratu la unu proiect de lege, care apoi elu cu Sig. Popoviciu ca membri comisiunei dietali pentru nationalitatii din insarcinarea corpului ablegatilor romani la subternutul acelui comisiunii ca votu separatu seu a minoritatii; o mare parte a acelui proiectu se cuprinde si in celu de acum'a, dar adeverat ca despre unele lucruri esentiale, precum si reprezentantia nationale si capu nationale, nu contiene nemica.

Noi romanii in totdeun'a ne am nisuit a castigat catu se poate de multu, inse totodata am luat in considerare si impregiurarile; deea acela de prezintă si mai favoritare de catu in 1861, atunci ar primi proiectul de sub cestiune, caci acela in adeveru e radimat pe dreptate, dar le asta mai nefavoritare, caci dôna cercustari nu potu a nu se luu in privire, una in diet'a transilvaniei s'a adus o lege pentru intrebuintarea limbelor, care e propusa, discutata si votata de o majoritate dietala romana, si acea lege contiene chiar mai putinu si de catu ce contiene proiectul majoritatei comisiunei dietali pentru nationalitatii din 1861; deci dura daca romanii transilvaneni atunci candu compuneau majoritatea in diet'a transilvana, nu au cutedat se pretinda mai multu, ore e oportunu ca acum noi se pretindem

atatu de multu in catu se ne poate plesni in satia, ca noi cari aci stam ca 1 catu 5 pretindem mai multu, de catu ce au pretinsu romani transilvaneni eandu erau ei in majoritate?

A doua impregiurare la care trebuie asemenea se reflectam, e constatarea politica, cuma acea ni ar fi mai favoritare noua de catu in 1861, acea o denega, ei din contra acea e pentru magiari cu multu mai favoritare de catu atunci, si cumea densii au prudintia de a se folosi de impregiurarile politice, despre acesta e convinsu, precum e convinsu, ca deca noi vom preda proiectul de sub intrebare, atunci magiarii vediendu ca nu ne potu indestul, vor fi gata mai bine a cede guvernului si a se impacă dupa cum acesta chiar cei mai liberali din ei o si spunu pre satia. Se vorbiu deschis, si se recunoscem ca avem detorintia la facerea proiectului a reflecta si la urmar, caci nu e mai usior de catu a se face prin esagerari populari si a-si easciga prin a celia popularitate nemeritata, dar noi trebuie sa ne emancipam de amorea propria si cu o taria barbatasca sa pretindem acea ce ne garantiza existinta nostra nationale, fara ca pretensiunile se fie otarise cu nepotintia.

Proiectul nu lu multimesec, ci ar putea getat altul sa purecedem, si adeca dupa ce in Ardealu s'a santiunatu o lege, sa primim principiele acolo depuse, caci nici potem ca minoritate sa pretindem mai multu de catu ce contine legea acea, care a adus o majoritatea romana din Diet'a ardelenă, eugeta dura ca suntemu constrinsi a recede de la principiu imperativu in privint'a limbei, ei se acceptam principiul eligibilitatii limbei, fiindu convinsu ca unde e desvoltat simtiul de nationalitate, acolo si pre langa acestu principiu vom si stapanii situatiunei. —

Proiectul lui Babesiu inca nu l'indestulesce, caci nu nationalitatea ci nationa voiesce sa se recunoscă, pre elu in totdeun'a lu cuprinde unu simtiu dorerosu pretindendu-se de la romani sa figurez sub numele de magiari. — Ardelenii ce e dreptu s'au indestulit cu numirea de natione, dar nu s'au ingrijit sa aiba si o reprezentantie nationale, noi inca trebue si acesta sa se o pretindem, ca ni s'ar si imprimi prin denumirea a cate unui ministru fara portofoliu din fiecare nationalitate.

Arondarea comitatelor asta in vre unulu seu dône casuri, noua romanilor nu ni e de lipsa, ci en atat a mai tare serbilor, totusi elu nu e neaptecatu a o pretinde, si asta ar dorii ca proiectul sa contine a) recunoscerea nationei b) reprezentarea acaleia prin unu ministru fara portofoliu si e) prin corporatiunea ablegatilor dietali si a membrilor caci de sus dupa cum se asta in proiectul lui Babesiu. Cu aceste adaugeri ar fi gata a primi chiar si proiectul majoritatii comisiunei dietali din anul 1861 carele e mai chiaru, mai sistematic si mai consecint de catu celu de sub cestiune. —

Faunu nu primeșce proiectul nici in principiu, caci desi acela a purces din principiu dreptatii si fraternitatii, totusi fie carele principiu are nu numai margini mai lati si mai anguste, ci chiaru si intru aplicare se poate folosi o modalitate ce-i asigura primirea, si fiindu ca la acesta nu s'a facutu reflectare in proiectu, de acela nu l'asta de aptu ca se servesa de basa desbatelor.

Georgiu Mocioni desi a dechiarat in generalitate ca nu primeșce proiectul, totusi ca se nu se eugete, ca cum ar partini parerea lui Georgiu Ivacicoviciu, asta de lipsa in catu va a-si motivat volutu seu.

Elu nu lu primeșce din punctu de vedere alu oportunitatei, caci asi e convinsu, ca numai atunci si-implinesce detorintia daca se nisuesce ca catu de multu se castige nationei, dar nu catu mai multu se eera, ca apoi se nu capete nemica, ca de ar fi numai acesta chiararea lui, apoi in astu casu nici proiectul nu l'indestulesce.

A doua nu lu primeșce, caci nu voiesce sa dea magiilor ansa a poti argumenta, ca de acela nu ne-au implituit pretensiunile, fiindu ca am cerut peste mesura. —

Si a treia nu lu primeșce pentru ca si in alta modu mai linu, poate a se pretinde si esoperi garantie nationale fara cari nici pre elu ori ce alte concesiuni nu l'astă indestul.

Ne mai voindu nimenea a participa la desbatere, presiedintele din nou pune intrebarea, primeșce conferinta in principiu si de basa desbaterei proiectul comisiunei seu nu? ordinandu votisarea a supr'a acestei intrebarei.

Dupa indeplinirea votisarei si numerarea voturilor se enunca:

Insocirea ablegatilor dietali romani dupa o desbatere matura cu majoritate de unuspredicee contra optu voturi nu primeșce in principiu si de basa desbaterei proiectului de lege pentru nationalitati, subternut de comisiunea insotirei spre acestu scopu emisa. —

Fiindu tempul inaintat, siedint'a se disolva la 8 1/2 ore sér'a, convocandu-se pre mani in 31. Maiu a. e. la 9. ore nainte de amidi. — Pest'a 30. Maiu 1866. — Antoniu Mocioni m. p. presedinte. Aureliu Maniu m. p. notariu. —

De pre campulu de batalia.

De la mediadi. Sciri italiane spunu despre armata loru ca posedea stare sanitaria si morale buna. Ataue insenat nu s'a intemplat. Ostasii paditori austriaci se incercasea lojurile pre ambele maluri a le riului Mincio, dar calerimea italiana grigesce. Cu o asemenea ocazie se intempla unu atacu micu intre lancieri italiani si usari austriaci.

Unu buletinu oficiale cu nr. 10. datat Peschiera 1 iuliu, insenat ca calorimea usiora imperatresa a facutu excursiune de la Goito pana catra Chiese, cu care ocazie mai multe poste si sentinele italiane parte le respinsese parte le prinse. — Doua nai din flotila imperatresa pre lacul Garda, sub comanda capitanului Monfroni, puscara la Desenzano si Padenghe intre trupele voluntarilor asediate pre tierurile riului, le imprasciara si li facu perderi mari.

Corespondintele diuariului oficiale s'a preumbplatu pre campulu de la Custoza, estragandu din deserierea lui, urmatorele: „Am cercetat campulu de batalia in direcția catra Olosi. Ici si colt straitile aruncate arata ca arnata a mersu haine. Obiectele ce se paru ostasiului de prisosu, precum perii, naframe s. a. diau imprasciate cu multimea; cu catu morți mai departe, gasesc straii totu mai multe aruncate, pintre ele si coifuri (cumanace, ciacau); acum a urmăză armo si munitioni si intru acestu amestecu cadavre de omeni si eai. Mai departe se vedu carutile elegante ale Piemontesilor menite a duce pre cei raniti, scaune de feru, gramada de seame forte bune, ce tocmai a bine ni prindu, urmăză obiecte stricate ce se folisira in resbelu. In unele locuri eran ostasii ingramediti pre olală, pamentul de sangele celu multu era mai multu negru de catu rosu. Multi morți diau mai alasu la Olosi, pre Monte Vento si Custoza, e naturalu pentru ca Monte Vento e punctul strategic si Custoza e celu tacticu alu operatiunii intregi.“ Corespondint'a continua a deserie cu colori triste, petrundiatrice, si incheia dorindu omenimii se nu mai veda scene de acestea!

D'in Milanu se serie: Ranele principelui Amadeu provocara la inceputu nelinise mare. Principale fu ranita de doua ori. Elu era calare in fruntea brigadelor sale. Veni unu plumbu si-i dusese unu pieu de'n urechia. Oficerii vediendu sangele curgandu, voiau ca elu se cobore si se primisea legatore, dar principale nu se involvi. Veni plumbul alu doile cam de la lature, i atinse peptulu, sfartie uniforma, si-i dede contusione taro. Aci principale se cobor, su dusese la Volta, era acum a la Brescia. Se crede cumea preste 25 de dile poate se merge erais la armata. — In loculu lui Durando, care e ranit, generalulu Pinelli comanda corpulu primu.

De la medianopte. Lupta cea mare decisiva, la care se ascopita armata, inca nu s'a intemplat. Intrarea Prusilor in Skalitz (orasiu in Boemia resaratena) produse in 30 iunie buearie mare la Berolinu. Ovatiuni se facura regelui, mai apoi antea palatiului clironomului de tronu, in fine avu si Bismarck parte de'n ele, intre achiamatiunile multimei poporului, care mai nainte l'urgisau intratafa.

Decurgerea operatiunilor la armata de medianopte, facutu impresiune in Viena. Maialesu insenatia lui Benedek din Dubenece cu datul 30 iunie 6 ore d.m. in care dice: „Respingere corpul uantai de armata si a celui sasonu, me silesesc la retragere in direcția catra Königgrätz.“

Cu referintia la acesta, serie diuariulu oficiale: „Nu fara de ingrijire am impartesit scirea ca Benedek in urmarea retragerii unui corpu de armata, si-a schimbaturu pasetiunea. Noroculu celu schimbatoriu alu resbelului, intr'unu

punctul al pusei unei noastre a decisa in contra noastră, rezultatul n'a tenu pretotindene pasi egali cu nisuntiele ce corpulu primu d'ar mata le fece si asta data pentru onorea Austriei".

Din Königgrätz, unde e acum a cotelulu principal al armatei imperiale de media noptea, se serie cu datul 1 iuliu sér'a: Eri a lungului riu lui Elbe intre Königshof si Skalitz fu lupta de artileria, fara ca să fie avut rezultat decisiv. Armata imperială după lupta mare si perde multe, se retrase din Gitschin. — Sciri oficiai lipsescu inca, se presupune că numerulu ranitilor, mortilor si a perdutilor in ceste patru dile de lupta se urca la 15,000 de barbati. La Prusi erai perderi corespundintare.

In Praga, capitala Boemiei, poporul unea e ingrijita, sciindu e Prusii erai au intratu in Gitschin, si cumea armata imperială se concentră catra Josephstadt si Königgrätz. Intrarea Prusilor in Praga nu lipsece d'inte presupunerii, si se crede cumca pentru acestu punctu nu se va intemplă atacu. Ministrul de statu a impoterit pe presedintele locutienintei conte Lazansky să iee totă mesurile necesarie de preingrigire. Se dice că s'au facut despusei unii a stramută locutienintă la Pilsen, a duce cassele publice la Viena, precum si filialele bancei si a le institutului de creditu, dar acăsta faima se trage de unii la indoieala. Familiile multe parescun orasiliu, in fabrici nu se mai lucra, teatrele sunt inchise.

In 30. jun. unu escadronu prusescu a intratu in Benatek, cam 3—4 mile departe de Praga, dar in 1. jul. se retrase erai catra Kemanos.

Magistratulu orasienescu de'n Praga, considerandu periculu unei invasiuni inimice, s'a declarat in permanintia, tiene sedintie in fie-care di. Cetătani inarmati facu in tempu de noptea siervitiulu securitatei publice. — Intre atari cercantante nu e minune daca poporul de locu ee vede omu strainu, i vine in minte de spioni, astfelu sambetă trecuta arestara pe representantele Franciei la curtea de Sassonia credindu-lu de spionu. Dupa ce reprezentantele se legitimă, l'incarcara de rogori de iertare, si-i deschisera calea.

Romania.

Alta data am insiratu aci parerile nemtilor de a face d'in Romania o piata catu mai mare a produselor industriale loru. Firesce că spre acăsfa, precum si pentru alte multe interese ce le au poporele mai alesu cele vecine, se recere nainte de totă amicetă, ce e usioru de castigatu candu ai d'a face cu Romanulu. — „Allgem. Zeitung“ din Augsburg, tocmai d'in contra, crede că face siervitiu — nu precepemu cui si carei cause — daca despre Romania latiesce scorniture in lume. Corespundintele ei inse e mai putin istetiu de catu să nusi tradeze colorea. Elu afirma că Domnitorul chiama voluntari la arme, dar nu se scie contra cui? — Ce tendintia! Decretul Domnitorului pentru conchiamarea voluntarilor apară numai ieri alaltaieri, era in contra cui să arméza tiér'a, o spuse Ioane Brateanu ministrul financiilor cu o luna mai nante in Adunarea legalativa. Deci a luă cunoscintia despre Decretul Domnitorului, dar nu si despre declararea ministrului, desi aceste dōue sapte nu potu fi despartite — pote acăsta maniera să fie de catu tendintioasa!

E mai minunata assertiunea corespondintelui că Domnitorul voiesce a pune in fruntea voluntarilor pre Thürr séu pre Klapka, să faca necasu Transilvaniei.

La acăsta respunde deplinu decretul Domnitorului, prin care denumesce pre generalul Magheru comandante voluntarilor d'in Romania. Asceptăm să vedem daca numitul corespondinte si va corege assertiunea, daca i place adeverul mai multu de catu mintiu'a.

Noi nu ne-am fi ocupati de barfelele numitului diuariu, daca lumea n'ar fi indrepatata a presupune nisice legature ale acestui organu, ce-i urca meritulu mai multu de catu l'are.

Publicăm după „Rom.“ proclamatiunea lui Magheru catra voluntari:

Fratilor! Domnitorul nostru, prin inaltulu seu decretu din 10 iuniu, nr. 172 m'a chiamat a comandă voluntarii romani.

Am primit ou lacreme de recunoscintia si de fericire acăsta sacra si mare misiune.

Fratii mei! Candu este vorba — cum v'ap spus'o Ministrul de Resbelu — de a apără caminurile, familiile, religiunea, care d'intre noi va puté stă cu bratiele incrucisiate?

Alergati déra sub drapelul romanu radicatu de iubitulu nostru Domnul, Carol I!

Alergati ca se timugata a ne apără tiér'a, sociale, copii, proprietatea; căci care d'in noi — astă-di — pe langa mosla cea mare nu avem a aperă si mosia cea mica? — Si Dumnezeu va fi eu noi, căci Dumnezeu invenția pe omu a se luptă pentru aceste lucruri Sante: Patria, Familia, Lege.

Umbrele lui Mircea, Stefanu si Michiu, ne privescu. — Carol I ne imbarbată. Betrani nostri parinti ale caror bratii slabe nu mai potu purta arma, femeile si copii aștepta de la noi mantuirea tierii candu va bate 6r'a incercarii. Fie ca dorulu loru de tiéra se a-prinda sufletele noastre, se inceingă animele noastre, se invirtosieze braciele noastre...

Strabunii nostri au infruntat dusmanii si au invinsu in restempii cei mai cumplici: apoi, noi stranepotii loru, se nu putem șre manuș armelor cu cari ei au invinsu?

Ne vom pastră déra Tiér'a si o vom lasă frumosă, mare si romanescă urmasilor, precum ni-au lasat-o si stramossii nostri noue.

Catu pentru mine, fratilor, eu mi voi da vieti a voiosu si mandru pentru acăsta saptă marătie.

Traesca Romania una si nedespartita!

Traesca Carol I, care ne arăta calea datoriei si a maririei nationale!

Traesca brav'a armata Romana!

Traesca voluntarii, vrednici fi ai Romaniei.

Generariu: George Magheru.

LITERARIU.

Limbele romane fatia cu limb'a latina.

Resultatele scrutarilor de pana acum.

(Continuare.)

incrassare: it. ingrassare; rom. ingrasiare; sp. engrasar; fr. engrasser.

jejunare: it. giunare; rom. ajunar; fr. jeuner.

mamma: pentru mater, cuventu copilarescu: it. mamma; rom. mam'a; sp. mama; fr. maman.

manducare: it. mangiare; rom. mancare; pr. manjar; fr. manger.

minare: it. menare; rom. menare; pr. menar; fr. mener.

morsicare: it. morsicare; rom. musicare.

ossum: pentru os-sis; it. osso; rom. osu; sp. hueso.

papa: pentru pater, cuventu copilarescu; fr. papa.

pausare: it. rom. pausare; sp. pausar, fr. pauser.

peduculus: pentru pediculu: rom. peduchiu; it. pidocchio; sp. piojo; fr. pou.

petiolus: rom. picioru; it. picciolo.

pisare pentru pinsere: rom. pisare; sp. pisar; fr. piser.

propriare pentru proprie accedere: it. approcciare; rom. apropiare; pr. aprochar; fr. appocher.

rostrum pentru os-ris la Plautu, Luciliu, Varune, Petroniu, in Pandepte: sp. rostro, pertug. rosto-fatia; rom. rostu.

ruminare pentru ruminare: rom. rumegare; sp. rumiar.

sifilar pentru sibilare: rom. suflare, pr. siffler.

spatta (σπάθη)-sabia lata; it. spada; sp. espada, fr. épée; rom. spada; σπάθη mai semnătura si dosulu umerilor: rom. spatele.

species semnandu aroma: it. spezie, sp. especia, fr. épice; rom. spitiaru spitiaria.

strigă pasere de noptea si strigoriu: it. strega; sp. estria; fr. estriè.

tata pentru pater in limb'a copiilor, la Varune, Martialu, pe inscriptiuri; it. in unele dialepte: tata; sp. taeta.

taleare pentru abscondere: it. tagliare; rom. taiare; fr. tailler.
testa: it. sp. pr. testa; fr. tête; rom. tistu.
vasum pentru vas-sis: it. sp. pg. vaso; rom. vasu.

vitulari: a sarí ca unu vitiulu: pr. viular, violar-a dîce in viora. Sustantivu: viula, viola; it. sp. viola; in limb'a lat. din evulu mediu: vitulus-viora, lauta; germ. Fiedel.

Areaismii si idiotismii acesti-a sunt estrasi d'in scriitorii periodelor premergătoare evului mediu. Multe cuvinte latine in limbile romane nu ne sunt cunoscute d'in literatură vechia, ci numai d'in latinatatea evului mediu. Aceste sunt parte numai schimbări de forma, parte formatiuni noue. Cercandu cuvintele latine d'in evulu mediu si apoi cele romane sa nu uitam, ca noi posiedem numai o fractura, de si insemnata, d'in tesaurulu limbii latine; gradul de cultura inse, pe care stateau Romanii, artile, meseriele si institutiunile loru de viață presupunu o copia mai mare de sprimatuni, decatul a ajuns la noi. Dintre acestea produceau urmatorele cuvinte si forme latine din evulu mediu, cari se afla in limbile romane, si nisice cuvinte clasece cu semantia nouă; totă de pe tempulu naște de Carolu celu mare, căci pana atunci se pote presupune, că au fost formele mai curate, de catu mai tardi, candu limb'a poporaria acum mai desvoltata inavută pe latină in evulu mediu cu forme obseure și reu intelese.

amma, haec avis (strix) vulgo dicitur amma, ab amando parvulos, unde et lac praeberere fortur nascentibus: sp. pg. ama-gigitoria, germ. Amme.
baro (-us)-barbatu, barbatu liberu; it. barone; fr. baron; sp. varon.
branca lupi, ursi, leonis; it. in l. vechia sp. pt. rom. branca, fr. branche.
caldaria: rom. caldaria, it. caldaja; sp. caldera, fr. chaudière.
capa, quia quasi totum capiat hominem: it. cappa; sp. capa, fr. chape-mantua; rom. caponégú (?)
capere ca verbu netransitivu, a ave locu; vulgate: sermo meus non capit in vobis; it. capere, rom. incapere; sp. caber.

casa pentru domus; casa est agreste, habitaculum palis, arundinibus et virgultis contextum (Isidoru); it. rom. sp. pr. casa.

cattare, cattus, quod cattat, i. e. videt (Isidoru); in l. vechia sp. catar; in Italia de sus si fetorom. catar, rom. cautare, pote fi dela cautus.

circare: sp. pg. cercar; it. rom. cercare; fr. chercher.

cosinus scurtatu d'in consobrinus, it. cugino; pr. cosin; fr. cousin.

cusire d'in consuere: it. cuoire; rom. a cōse; sp. cusir, coser; fr. coudre; pr. coser.

directum pentru ius: it. diritto; rom. dreptu; sp. derecho; fr. droit.

esca: it. esca; rom. esca; sp. yesca.

ficatum, quod Graeci ουχωτόν vocant (Isidoru)-maiulu uniu animalu ingrasiatu cu smochine: it. fegato; rom. ficat; sp. higado; pr. fetge; fr. foie.

flasco (-a): it. fiasco (-a); in l. vechia fr. flasche; fr. flacon, dela vasculum stramandu pr. l.

focarius panis cinere cortus, it. focaccia; rom. pogacia; sp. hogara; fr. fouasse.

focus pentru ignis; it. fuoco; rom. focu; sp. fuego; pg. fogo; pr. fuce; fr. feu.

forestis-padure: it. foresta; sp. floresta; fr.

forêt, dela foris. ceca ce diace afara; germ. Forst.

gannat: it. inganare; rom. inganare; sp. engano; fr. engan.

hostis pentru exercitus: it. oste; rom. ște; sp. hueste; fr. ost.

merces semnandu compatimire, indurare; it. merce; sp. merced.; fr. merci.

padulis pentru paludis: it. padule; pg. paul; sp. paular.
tornare: it. tornare; rom. inturnare; sp. pr. tornar; fr. tourner.
troppus pentru grex, turba; sp. tropa, fr. troupe. Adverbii: it. troppi; fr. trop.

Pe cum vedem, cuvintele acestea, formele si intitlelui loru se afla in totă limbile romane, ceea ce ne face, să presupunem, că densele au fostu intrebuintate in idioma populului romanu, cu atatul mai multu, cuciul limb'a nostra cea romana, fiindu tempuriu despartita de sororile ei, elementele acestea nu le-a potutu imprumută de la densele, ei le posiedea ca proprietate adusa d'in Itali'a.

(Va urmă.)

= Georgiu Popu, locotenintele supr. despre a carui moarte in lupta de la Custoza amintirami in nr. penultimu a testatu o blioteca si avea su gimnasiului rom. d'in Nasaudu. D'in faptulu acesta se vede ce nationalistul bravu a perdu natiunea romana.

Cursurile din 2 Juliu n. sér'a.

(după aratare oficială.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 50% in val. austri.	51.-	51.-50
" " contributionali.	99.-70	100.-
" " nouă in argintu.	75.-50	76.-
Cele in argintu d. 1865 (in 500 franci)	66.-	67.-
Cele nationali cu 50% (jan.).	65.-	66.-
" metalice cu 50%.	55.-75	56.-
" " maiu-nov.	58.-50	59.-
" " 41/2%	49.-	50.-
" " 4%	44.-	45.-
" " 3%	32.-	33.-
Efecte de loteria:		
Sortile de statu din 1864	60.-75	61.-
" " 1860/1% in calitate intregă	72.-25	72.-50
" " " 1/2 separata	81.-	82.-
" " 40% din 1864.	75.-	76.-
" " din 1889, 1/2	132.-	134.-
" banchi de credetă	104.-	105.-
societ. vapor. dunarene cu 40%.	78.-	80.-
Imprum.princip. Eszterházy à 40 fl.	65.-	-
" Salm à "	25.-50	26.-
" cont. Pálffy à "	21.-	-
" princ. Clary à "	21.-	-
" cont. St. Genois à "	21.-	-
" princ. Windischgrätz à 20	15.-	-
" cont. Waldstein à "	18.-	-
" Keglevich à 10	11.-	-
Obiectele de desarcinatice de pamant:		
Cele din Ungaria	6	